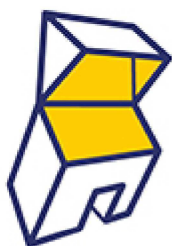

Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland

Jaarbericht 2019

ERFGOEDHUIS
ZUID • HOLLAND

INHOUD

Bestuursverslag

Jaarrekening:

Balans per 31 december 2019

Staat van baten en lasten over 2019

Algemene toelichting

Toelichting op de balans per 31 december 2019

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2019

OVERIGE GEGEVENS

WNT verantwoording Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

BESTUURSVERSLAG 2019

Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland

Statutaire naam, rechtsvorm, vestigingsplaats

De statutaire naam luidt Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland (hierna: Erfgoedhuis). De stichting is opgericht op 27 mei 1999 en werd gevestigd te Leiden. Vanaf 28 februari 2005 houdt de Stichting kantoor op Oude Delft 116 te Delft en is zij ook daar gevestigd.

Missie

Samen erfgoed behouden, benutten en beleven.

Visie

Erfgoed versterken door het bieden van ondersteuning, draagvlak creëren voor beheer en behoud, en het verhaal van Zuid-Holland vertellen aan alle inwoners en bezoekers van de provincie.

Kernwaarden

Ondersteunend, deskundig, verbindend, relevant.

Doel en werkzaamheden

Het Erfgoedhuis ondersteunt, verbindt en inspireert erfgoedbetrokkenen bij het in stand houden en ontsluiten van cultureel erfgoed in Zuid-Holland. Zij zet haar kennis en expertise onder meer in voor de ondersteuning van het erfgoedbeleid van de Provincie Zuid-Holland (hierna: Provincie). Het Erfgoedhuis zorgt ervoor dat op provinciale schaal en met steun van de Provincie monumentale gebouwen, collecties, historisch landschap, mobiel erfgoed, immaterieel erfgoed en geschiedenis in Zuid-Holland behouden, benut en beleefd kunnen worden. Daartoe biedt het Erfgoedhuis specifiek op doelgroepen toegesneden diensten voor een beter behoud en gebruik van erfgoed. Het Erfgoedhuis werkt daarbij samen met verwante provinciale organisaties op het terrein van onder meer landschap, cultuurparticipatie en - educatie en toerisme.

Doelgroepen

Het Erfgoedhuis ondersteunt de Provincie, gemeenten, musea, archieven, historische verenigingen, scholen, ondernemers, monumentenbeheerders en vrijwilligers met een passie voor cultureel erfgoed.

Organisatie

Het Erfgoedhuis heeft drie inhoudelijke afdelingen plus een stafafdeling:

- Erfgoed & Ruimte
- Erfgoed & Beleving
- Monumentenwacht
- Intersectoraal (financiën, ICT, P&O, communicatie)

Financiering

Het werk van het Erfgoedhuis wordt in belangrijke mate financieel mogelijk gemaakt dankzij een boekjaarsubsidie van de Provincie die voor een beleidsperiode van vier jaar wordt toegekend (2016-2019). In 2019 betrof dit 65% (2018: 64%) van de inkomsten. Een jaarplan geeft inzage in de prestaties die het Erfgoedhuis hiervoor levert. Deze worden in samenspraak met de Provincie vastgesteld. De overige 35% inkomsten betreffen incidentele projectgelden voor diensten en opdrachten van zowel publieke als private financiers, zoals de Provincie, gemeenten, fondsen, erfgoedinstellingen en (particuliere) monumenteneigenaren.

Juridische entiteit

Het Erfgoedhuis is een non-profit stichting die het raad van toezichtmodel hanteert. De stichting past de principes en aanbevelingen uit de *Governance Code Cultuur 2019* en de *Fair Practice Code Cultuur* toe en onderschrijft de aanbevelingen uit de *Code Diversiteit & Inclusie*. Erfgoedhuis heeft een ANBI-status (RSINummer 808091074).

Bestuur en raad van toezicht

Directeur-bestuurder

drs. M.C.E. Hendriks (1 fte)

Raad van toezicht

Per 31 december 2019 was de samenstelling van de raad van toezicht als volgt:

mr. drs. A. J. Borgdorff, voorzitter (oud-burgemeester van de gemeente Binnenmaas)

mevr. drs. M. de Jong, vice-voorzitter (eigenaar culturAlly)

J. van Wijk, lid (gepensioneerd)

drs. M. Schenk, lid (manager juridische zaken, Bedrijfsvoeringsexpertisecentrum (BEC), gemeente Den Haag)

mevr. ir. K. J. den Drijver, lid (eigenaar Puur Management)

mevr. F. van Ouwerkerk, lid (senior lecturer culture- tourism- communication, Breda University of Applied Sciences)

De raad van toezicht kwam zes keer bijeen gedurende het jaar. Ter sprake kwamen onder andere de jaarstukken 2018, de begroting 2020, het ontwikkelplan, het jaarplan 2020, de werving van twee nieuwe raadsleden, het huisvestingsvraagstuk, het loslaten van de B3-status per 2020, de uitgevoerde RI&E en het medewerkerstevredenheidsonderzoek. In mei hielden de leden een zelfevaluatie in aanwezigheid van de nieuwe directeur. Hiermee werd afgeweken van de code Governance Cultuur 2019, vanwege de organisatie-transitie met een nieuwe directeur. Een afvaardiging van de raad hield eveneens in mei een tussentijds functioneringsgesprek met de directeur-bestuurder met positief resultaat.

Eind van het jaar namen zowel Marijnke de Jong (vicevoorzitter, in de raad sinds 2011) als Maarten Schenk (lid sinds 2012) afscheid. Zij worden per januari 2020 opgevolgd door Theo Edel, manager financial control bij de TU Delft en Suzanne Bos, partner en advocaat bij AKD Benelux Lawyers. Zittend lid Krista den Drijver neemt de taak van vicevoorzitter over van Marijnke de Jong.

De leden van de raad van toezicht ontvangen geen andere beloning voor hun werkzaamheden dan een vergoeding voor de gemaakte onkosten van 500 euro per jaar. De WNT-norm is van toepassing op de bezoldiging van de directeur-bestuurder in 2019.

Beknopt jaarbericht

Organisatorische ontwikkelingen

In dit bestuursverslag wordt verantwoording afgelegd over de geleverde prestaties in 2019. Waar 2018 in het teken stond van organisatorische en personele veranderingen, zien we dat in 2019 een transitie is ingezet naar verdere professionalisering van het Erfgoedhuis. Het rapport van onderzoeksbureau KWINK uit 2018 bood volop aanknopingspunten om zowel intern als met onze stakeholders, met voorop Provincie een aanvang te maken met planning en implementatie van deze veranderingen. E.e.a. resulteerde in een ontwikkelplan voor de organisatie, met als doel deze in de komende jaren 'toekomstfit' te maken. Interne werkprocessen werden tegen het licht gehouden en waar nodig aangevuld, contracten herzien en langlopende ICT-projecten versneld uitgevoerd. Tegelijkertijd waren er provinciale verkiezingen met een langdurige coalitievorming, werden bestaande banden aangetrokken en nieuwe allianties gesmeed met potentiële stakeholders. En medio december verhuisde Zuid-Hollands Landschap uit het Meisjeshuis. Het was met recht een dynamisch jaar te noemen, temeer doordat we het hele jaar door personele uitval en -wisselingen organisatorisch voor diverse uitdagingen werden geplaagd. Beproevingen die we optimistisch, onvermoeibaar en vol vertrouwen aan zijn gegaan.

Personele wijzigingen

Afgelopen jaar werd het team van de Monumentenwacht in februari versterkt met A-wachter Andries van der Rhee en in maart met B-wachter Bas Batenburg. Van februari tot september verving Danny Eijsermans consultant archeologie Janneke van den Haver vanwege haar zwangerschapsverlof. Half maart ging managementassistent Kim van Helmond aan de slag. Bij de afdeling Erfgoed & Beleving vertrokken consultants Jorien Soepboer in april en Karin Kievit in september. Laatstgenoemde werd medio augustus deels vervangen door Belle van den Berg. Per september is Erfgoedtalent Jesse in 't Veld aan de slag gegaan en kreeg Anne-Pauline van der A, communicatiemedewerker kreeg een nieuwe baan. Zij werd in oktober opgevolgd door Erik van den Berg. Diezelfde maand verliet controller Steven Harkema de organisatie en per november liep formeel het contract van oud-directeur Judith Tegelaers ten einde. Tot slot kreeg Erfgoedtalent Iris Brandt medio november een jaarcontract. Daarmee heeft ten opzichte van 2018 een verschuiving plaatsgevonden naar meer inzet in een voltijdsdienstverband. De gemiddelde leeftijd van nieuwe medewerkers van het Erfgoedhuis is bovendien gedaald: in vergelijking met het jaar daarvoor zijn er meer jongere collega's ingestroomd.

Activiteiten

Het Erfgoedhuis en de afdeling Monumentenwacht waren in 2019 volop actief als kennis- en servicecentrum in het erfgoedveld. Onze diensten werden in 2019 afgenomen door de Provincie, gemeenten, scholen, musea, archieven, historische verenigingen, monumentenbeheerders en -eigenaren, erfgoedprofessionals en – vrijwilligers, molenstichtingen en overige verenigingen en stichtingen. Het betrof onder meer:

- Adviseren van gemeentebesturen en - ambtenaren (Helpdesk monumentenzorg en archeologie)
- Onderhoudsadviezen voor monumenten en beeldbepalende gebouwen (Monumentenwacht);
- Ondersteuning van erfgoedvrijwilligers (Kennis is Kracht, Steunpunt digitalisering erfgoedcollecties);
- Advisering erfgoedinstellingen (o.a. collectieaudits);
- Trainingen en cursussen (zelfdoenerfgoedengroen.nl, Kennis is Kracht);
- Erfgoededucatie;
- Projecten, netwerkbijeenkomsten, studiedagen, de jaarlijkse provinciale Erfgoeddag etc.

Als ondersteuningsinstelling voor het provinciaal cultureel erfgoed heeft het Erfgoedhuis in 2019 communicatieve en inhoudelijke ondersteuning geboden bij de werkzaamheden rondom de Zuid-Hollandse erfgoedlijnen: Atlantikwall, Goeree-Overflakkee, Historische Trekvaarten, Landgoederzone, Oude Hollandse Waterlinie, Romeinse Limes en de Waterdriehoek. Deze ondersteuning bestond uit het opleveren en onderhouden van de provinciale websites van de erfgoedlijnen (zoals hollandsbuiten.nl, hollandswelvaren.nl,

geschiedenisvanzuidholland.nl) en overige provinciale websites (beleefarcheologie.nl, herbestemming-zh.nl), het ontwikkelen van erfgoededucatieprojecten (zoals de samenwerking met Kunstgebouw in de *Digitale scheurkalender burgerschap*), tot het uitgeven van publicaties per afzonderlijke erfgoedlijn (zoals het *Erfgoedpaspoort Goeree-Overflakkee*).

In april lanceerden de provincie Zuid-Holland, het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Steunpunt Digitalisering Erfgoedcollecties Zuid-Holland (ondergebracht bij het Erfgoedhuis) het *Spoorboekje digitalisering erfgoedcollecties Zuid-Holland*, dat dient als handleiding voor collectie-beherende instellingen. Het Erfgoedhuis leverde een bijdrage aan de instandhouding en de zichtbaarheid van molens in de provincie, onder meer via het Molennetwerk en door publicatie van de *Handreiking molenerven*. Ook startten we met het belangwekkende oral-historyproject *Molenverhalen*, dat inzicht geeft in het leven op en rondom de Zuid-Hollandse molens, vroeger en nu.

Via de Helpdesk Monumenten en Archeologie adviseerde het Erfgoedhuis kosteloos Zuid-Hollandse gemeenten op het vlak van monumentenzorg, archeologie, herbestemming, cultuurlandschap en cultuurhistorie. In september verscheen de *Archeologische Kroniek 2018*, zowel digitaal als gedrukt. Als nevenprogramma bij de tentoonstelling *Drakentanden in de duinen. Sporen van de Atlantikwall*, zijn in 2019 drie lezingen georganiseerd in het auditorium van het Archeologiehuis Zuid-Holland in Alphen aan den Rijn.

Voor het cursusproject *Kennis is Kracht*, een driejarig project dat loopt sinds 2017, organiseerden we in het afgelopen jaar wederom talloze trainingen voor (kleine) erfgoedinstellingen. Deze cursussen verzorgen wij dankzij financiële steun van Fonds1818, Fonds Schiedam Vlaardingen en inzet vanuit onze bestemmingsreserve.

De twaalfde editie van de Erfgoeddag op 7 november 2019 in Madurodam stond in het teken van *Vrijheid en verantwoordelijkheid: omgang met ons erfgoed* en werd door zo'n driehonderd mensen bezocht. Aanwezigen op dit netwerkevenement waren, zo bleek uit de peiling achteraf, onder de indruk van het programma met onder meer de *keynote* van Kader Abdolah, verhalenverteller pur sang, biograaf Kathleen Brandt-Carey over vrijheidsstrijder George Maduro, en historicus Ad van Liempt, die mensen bewust maakte van het Zuid-Hollandse 'schuldige landschap' en plekken van belang tijdens de Tweede Wereldoorlog en vlak daarna.

Een uitgebreide versie van het jaarverslag 2019 is te downloaden van erfgoedhuis-zh.nl.

Financiën

Boekjaarsubsidie

Het werk van het Erfgoedhuis wordt in belangrijke mate financieel mogelijk gemaakt dankzij een boekjaarsubsidie van de Provincie die voor een beleidsperiode van vier jaar is toegekend (2016-2019). In 2019 bedroeg deze subsidie 65% van de inkomsten. Ons jaarplan geeft inzage in de prestaties die het Erfgoedhuis hiervoor levert. Deze worden vastgesteld in samenspraak met de Provincie.

Overige inkomsten

Naast de gesubsidieerde activiteiten verrichtte het Erfgoedhuis en de Monumentenwacht betaalde opdrachten voor de Provincie, gemeenten, bedrijven, instellingen en particulieren. Vanuit het Netwerk Digitaal Erfgoed ontvingen wij een financiële bijdrage voor het aanstellen van een digitaal erfgoedcoach. Ook (particuliere) fondsen zoals Fonds1818, Fonds Schiedam Vlaardingen, het Prins Bernhard Cultuurfonds en de J.E. Jurriaanse Stichting ondersteunden ons met incidentele projectgelden. Bij elkaar betrof dit in 2019 35% van de jaarlijkse inkomsten. Deze opdrachten zijn bedrijfsmatig gescheiden van de kernactiviteiten.

Financiële beschouwing

Dit verslag geeft een toelichting op het financieel jaarverslag 2019 en daarmee op de financiële gang van zaken in 2019. Er wordt een analyse gegeven van de verschillen per opbrengst en kostensoort. Een vergelijking tussen de werkelijke cijfers en de begroting over 2019 geeft het volgende beeld:

	<i>Realisatie 2019</i>	<i>Begroting 2019</i>	<i>Verschillen</i>	<i>Begroting 2020</i>
BATEN				
Boekjaarsubsidie	1.675.300	1.675.300	(0)	1.893.089
Opbrengst inspecties	547.020	630.000	(-82.980)	668.750
Overige opbrengsten	400.700	613.367	(-212.667)	399.840
Onttrekking reserves	0	83.333	(+83.333)	0
Totaal Baten	2.623.020	3.002.000	(-378.980)	2.961.679
LASTEN				
Personeelskosten	1.874.115	1.920.000	(-45.885)	2.102.817
Kosten inspecties	27.530	35.000	(-7.470)	45.000
Activiteiten	365.805	657.000	(-291.195)	470.450
Publiciteit	17.742	30.000	(-12.258)	45.000
Huisvestingskosten	167.491	165.000	(+2.491)	261.026
Algemene beheerskosten	243.941	165.000	(+78.941)	182.654
Afschrijvingen	18.547	30.000	(-11.453)	30.000
Totaal Lasten	2.715.171	3.002.000	(-286.829)	3.136.947
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-92.151	0	(-92.151)	-175.268
Rentebaten en rentelasten	14			
RESULTAAT	-92.137			

Baten

Boekjaarsubsidie

Het werkplan van de boekjaarsubsidie is gerealiseerd conform de afspraken. Er is dan ook geen verschil tussen de begroting en de realisatie.

Opbrengsten inspecties

De opbrengsten van inspecties Monumentenwacht zijn lager uitgevallen dan was begroot maar scheelden slechts 2% met de inkomsten in het jaar ervoor (2018: 559.917 euro). De declarabiliteit van de monumentenwachters is in 2019 lager uitgevallen omdat het team niet op volle sterkte kon draaien gedurende het jaar. Dit werd veroorzaakt door:

- onderbezetting aan het begin van het jaar;
- het inwerken van twee nieuwe werknemers;
- minder ureninzet van een van de ervaren wachters vanwege een levensloopregeling;
- extra niet-declarabele ureninzet door ICT-programma-ontwikkeling en -implementatie.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten vallen 35% lager uit dan begroot. Dit lag niet aan de opdrachtenportefeuille – er was genoeg werk te doen - maar aan tijdgebrek van de consultants. Na voltooiing van de boekjaarwerkzaamheden bleken er aanzienlijk minder uren over voor inverdiene dan in eerdere jaren werd begroot. Bij het opstellen van de begroting van 2020 werd duidelijk dat de kostprijs per uur jarenlang te laag is berekend. Dit is per 2020 rechtgetrokken maar verklaart waarom de eigen inkomsten de afgelopen jaren substantieel lager uitkwamen.

Onttrekking reserves

Met de Provincie is afgesproken dat voor boekjaar 2019 een deel van de Bestemmingsreserve Provincie Zuid-Holland wordt ingezet voor het programma *Steunpunt digitalisering erfgoedcollecties* (40.000 euro), *Kennis is kracht* (33.333 euro) en *Herbestemming* (10.000 euro). Bij twee van de drie projecten vielen de kosten in 2019 iets lager uit dan begroot. Voor het programma *Steunpunt digitalisering* werd 37.250 euro daadwerkelijk ingezet. De kosten voor het project *Herbestemming* waren in het afgelopen jaar 6.788 euro. Na afstemming met de Provincie is besloten dat de kosten die in 2019 gemaakt zijn worden onttrokken uit de bestemmingsreserve en dat het restant zal worden ingezet in 2020. Bij de verdeling van het negatieve resultaat zal hiermee rekening worden gehouden.

Lasten

Personeelskosten

De personeelskosten zijn met 2% toename in 2019 nagenoeg gelijk gebleven met het jaar ervoor, ondanks een loonsverhoging van de provinciale cao (+3%), aanzienlijk hogere reguliere pensioenlasten (+12%), toegenomen vakantiedagenreservering (+52%), en – conform ons beleid – een verhoging van scholingskosten (+23%). Met betrekking tot de post WW- en pensioenlasten van ex-werknemers was er een onverwachte meevaller van 52.156 euro.

Kosten inspecties

De kosten van inspecties zijn 21% lager uitgevallen dan voorzien. Dit heeft onder meer te maken met lagere autokosten in verband met minder reisebewegingen.

Activiteiten

Dit zijn kosten die worden gemaakt voor activiteiten waarvoor dekking is uit de overige opbrengsten. Het gaat om *out-of-pocket* kosten van inzet derden, organisatie- en materiaalkosten. Omdat er minder (inverdiene) activiteiten plaatsvonden (-35%, zie hierboven onder 'overige opbrengsten'), valt de post activiteitenlasten eveneens lager uit (-44%) dan was begroot.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn marginaal hoger uitgevallen dan begroot. In 2019 zijn daarnaast lopende contracten tegen het licht gehouden (energie, internet, postservice, telefonie, ICT-support etc.), opgezegd en/of overgesloten. Vanwege langere opzeggingstermijnen is de verwachting dat de besparingseffecten hiervan niet eerder dan 2020/2021 zichtbaar worden.

Algemene beheerskosten

De totale algemene beheerskosten zijn hoger uitgevallen dan begroot (+18%). In het afgelopen jaar is er in het kader van de organisatietransitie meer uitgegeven aan automatisering (+9% vanwege investeringen in nieuwe software, security en backup-systemen) dan verwacht. Ook waren er hogere advieskosten (+65%) vanwege het ontwikkelplan en het aantrekken van twee nieuwe raad van toezichtleden.

Afschrijvingen

De geplande investeringen met betrekking tot de kantoorinrichting zijn vanwege andere prioriteiten in de organisatie niet uitgevoerd in 2019. Dit heeft geleid tot lagere afschrijvingskosten (-38%).

Resultaat

De organisatieontwikkelingen in 2019 hebben geleid tot een negatief exploitatieresultaat van 92.137 euro. Het voorstel is om dit verlies als volgt te op te vangen:

- 77.371 euro ten laste van bestemmingsreserve PZH conform begroting en afspraken met de Provincie;
- 15.551 euro ten laste van bestemmingsreserve WW en Wachtgeldverplichtingen;
- 1.665 euro ten laste van bestemmingsreserve Monumentenwacht;
- 12.550 euro ten laste van de algemene reserve.
- 15.000 euro is gedoteerd aan de bestemmingsreserve huisvesting met het oog op Coronagevolgen.

Gezien de totale omvang van de reserves zal dit niet leiden tot continuïteitproblemen op korte termijn.

Toekomstverwachting

Het Erfgoedhuis heeft in 2019 hard gewerkt aan een ontwikkelplan met concrete doelstelling om de organisatie strategisch en organisatorisch te verbeteren op de deelvlakken stakeholders, relatie met de provincie en interne organisatie. Innovatie op nieuwe terreinen zoals het verduurzamen van monumenten, online aanwezigheid, alsook slimme strategische allianties aangaan met derden zullen daaraan bijdragen. Op sommige interne onderdelen is in 2019 reeds een aanzet tot transitie gegeven: van het stroomlijnen van bedrijfsprocessen tot het optimaliseren van onze werkwijzen, onder andere door inzet van meer projectmatig werken.

Ook financiële processen zijn aangepakt. Het boekjaaruurtarief is conform de werkelijke lasten vastgesteld op 85 euro per uur en voor externe diensten op 95 euro per uur. De abonnementen en inspectiekosten van de Monumentenwacht zijn medio 2019 aangepast aan loon- en prijsstijgingen. Het ligt bovendien in de verwachting dat de declarabele uren met het nieuwe rapportageprogramma Condor het inspectiewerk weer lonend zullen maken.

Om de transitie zoals omschreven in het ontwikkelplan succesvol te kunnen maken, zal het Erfgoedhuis voorlopig wel extra moeten blijven investeren in menskracht en middelen. Tezamen met de overige doelstellingen uit het ontwikkelplan is de verwachting dat de combinatie van maatregelen op de middellange termijn zullen leiden tot een financieel florerend en professioneel opererend Erfgoedhuis in Zuid-Holland.

Een kanttekening moet hierbij geplaatst. De wereldwijde uitbraak van het Covid 19-virus maakt dat de interne en externe omstandigheden van het Erfgoedhuis medio maart 2020 drastisch gewijzigd zijn. Voor zover dat nu kan worden overzien zal dit naar verwachting de ingezette organisatie-transitieprocessen vertragen en resulteert dat in een daling van de inkomsten van € 200.000 vanwege wegvallend advieswerk aan derden en minder inspectiewerk. Op grond van het aanwezige weerstandsvermogen en getroffen kostenbesparingen verwacht de stichting dat zij haar activiteiten kan blijven voortzetten.

Tot slot nog een belangrijke constatering. Vanuit de Provincie voelen wij ons in de afgelopen periode extra gesteund in ons provinciale erfgoedwerk. Deze politieke en bestuurlijke ondersteuning uit zich niet alleen in klinkende munt – voor de tweede helft van 2020 is een aanvullende boekjaarsubsidie van 100.000 euro toegezegd - maar ook in een meer proactieve samenwerking met de ambtelijke staf. Wij voorzien dan ook een vruchtbare samenwerking in de komende jaren met de Provincie , en de verwachting is dat dit in brede zin het Zuid-Hollandse erfgoedveld ten goede zal komen.

Risicoanalyse

Het grootste risico van dit moment betreft de *lockdown* vanwege het Covid 19-virus. Het heeft onze wereld sinds maart 2020 op ongeëvenaarde wijze getransformeerd. Hoewel de korte termijngevolgen inmiddels

redelijk inzichtelijk aan het worden zijn, ook voor het Erfgoedhuis, vallen de effecten van een aankomende recessie alsook andere maatschappelijke effecten minder goed in te schatten op de middellange en lange termijn.

Ook andere actuele transformaties dragen bij aan onzekerheden en kunnen extra investeringen noodzakelijk maken (bijvoorbeeld ICT-aanpassingen en scholing van personeel). Wij denken dan aan ontwikkelingen op het gebied van klimaat (duurzame huisvesting), arbeidsmarkt (minder inhuur zzp'ers), mobiliteit, nieuwe financieringsvormen (mix van publiek en privaat), voortgaande digitalisering en nieuwe vormen van communicatie (van geprinte tekst naar online video).

Tot slot zijn er ook interne ontwikkelingen die impact hebben op het Erfgoedhuis en die risico's met zich meebrengen voor de positie van het Erfgoedhuis. Het bestuur onderkent deze risico's en probeert deze door goed bestuur tot een aanvaardbaar niveau te reduceren.

De belangrijkste risico's die het bestuur in kaart bracht zijn:

1. **FINANCIEEL:** De aanvullende opdrachtenportefeuille van het Erfgoedhuis inclusief de Monumentenwacht – goed voor ruim 1/3 van de totale omzet - vanuit gemeenten en/of gemeentelijke gesubsidieerde instellingen zoals musea nemen onder invloed van corona gerelateerde prioriteiten mogelijk af. Dit kan hopelijk deels gecompenseerd door inzet op nieuwe inkomsten uit innovatieve producten, zoals eerste hulp bij het verduurzamen van monumenten;
2. **FINANCIEEL:** Het Erfgoedhuis bevindt zich middenin een organisatietransitie. Dit geldt zeker voor de Monumentenwacht die de afgelopen jaren fors moest investeren in professionalisering van processen en diensten. Dit jaar zouden die investeringen zich voor het eerst moeten gaan terugverdienen. Inspectiewerkzaamheden zijn echter fors teruggelopen vanwege coronamaatregelen. Andere verdienmodellen worden daarom momenteel onderzocht.
3. **FINANCIEEL:** De huidige huisvestingssituatie brengt substantiële financiële risico's met zich mee. Met het vertrek van de medehuurder eind 2019 loopt het Erfgoedhuis huurpenningen mis. De inschatting was dat dit tot juli 2020 het geval zou zijn. Het ondernemersklimaat is vanwege corona echter niet gunstig te noemen. Dit heeft mogelijke gevolgen voor het tempo waarin een kredietwaardige nieuwe huurder gevonden kan worden.
4. **STRATEGISCH:** De cultuur- en erfgoedsector komt momenteel veelvuldig als een kwetsbare sector in het nieuws. Er zijn cultuur-breed grote zorgen over de wegvallende inkomsten door het coronavirus. Er is na de bezuinigingen van 2013 weinig financiële veerkracht in de sector. Indirect kan dit doorwerken op de positionering en werkvoorraad van het Erfgoedhuis. Het is van groot belang onze positie stevig te verankeren richting stakeholders, in de eerste plaats richting de provincie, en daarbij optimale samenwerking te zoeken. Deze koers zetten we in de komende jaren dan ook voort.
5. **ORGANISATORISCH:** Vacatures blijken momenteel moeilijk te vervullen. Meer dan voorheen dienen er innovatieve manieren gevonden te worden om het team van het Erfgoedhuis zowel in deskundigheid, professionaliteit als diversiteit te versterken.

Ondertekening van de jaarrekening

Opmaak jaarrekening

De jaarrekening is aldus opgemaakt door het bestuur.

Delft, 15 juni 2020

drs. M.C.E. Hendriks

directeur-bestuurder Erfgoedhuis Zuid-Holland

Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland

Jaarrekening 2019

BALANS PER 31 DECEMBER 2019 (na resultaatbestemming)

bedragen in EUR	toelichting	31-12-2019	31-12-2018
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1.	80.929	84.243
Vlottende activa			
Vorderingen	2.	214.522	216.689
Liquide middelen	3.	<u>1.842.339</u>	<u>1.897.715</u>
		2.056.861	2.114.404
totaal ACTIVA		<u>2.137.790</u>	<u>2.198.647</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Stichtingskapitaal	4.	45	45
Algemene reserve	5.	1.144.732	1.157.282
Bestemmingsreserves	6.	<u>642.969</u>	<u>722.556</u>
		1.787.746	1.879.883
Kortlopende schulden	7.	350.044	318.764
totaal PASSIVA		<u>2.137.790</u>	<u>2.198.647</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

bedragen in EUR	toelichting	2019 werkelijk	2019 begroot	2018 werkelijk
BATEN				
Exploitatiebijdragen	8.	1.675.300	1.675.300	1.675.273
Opbrengsten inspecties Monumentenwacht	9.	547.020	630.000	559.917
Overige opbrengsten	10.	400.700	613.367	384.945
TOTALE BATEN		<u>2.623.020</u>	<u>2.918.667</u>	<u>2.620.135</u>
LASTEN				
Personeelskosten	11.	1.874.115	1.920.000	1.873.821
Kosten inspecties Monumentenwacht	12.	27.530	35.000	26.977
Activiteiten	13.	365.805	657.000	482.061
Publiciteit	14.	17.742	30.000	23.802
Huisvestingslasten	15.	167.491	165.000	164.322
Algemene beheerskosten	16.	243.941	165.000	203.878
Afschrijvingen	17.	18.547	30.000	14.673
TOTALE LASTEN		<u>2.715.171</u>	<u>3.002.000</u>	<u>2.789.534</u>
SALDO uit gewone bedrijfsvoering		<u>-92.151</u>	<u>-83.333</u>	<u>-169.399</u>
Rentebaten en rentelasten	18.	14	0	24
RESULTAAT		<u>-92.137</u>	<u>-83.333</u>	<u>-169.375</u>
Resultaatbestemming:				
Mutatie algemene reserve		-12.550		0
Bestemmingsreserve WW en Wachtgeldverplichtingen		-15.551		-67.707
Bestemmingsreserve Huisvesting		15.000		0
Bestemmingsreserve Monumentenwacht		-1.665		-28.335
Bestemmingsreserve subsidie Prov. Zuid-Holland		-77.371		-73.333
Totaal		<u>-92.137</u>		<u>-169.375</u>

TOELICHTING ALGEMEEN

Bedrijfsgegevens

Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland gevestigd te Delft, staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41149658.

Bedrijfsactiviteiten

De stichting heeft tot doel het bevorderen van het behoud, het beheer, de kennis en toegankelijkheid van het cultureel erfgoed in de Provincie Zuid-Holland.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform Titel 9 Boek 2 BW en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving Richtlijn 640.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De materiële vaste activa worden vanaf de activeringsgrens van € 1.500 in de balans opgenomen. De aanschaffingen onder deze activeringsgrens worden in het jaar van aanschaf ten laste van het resultaat gebracht. Voor de gehanteerde afschrijvingspercentages wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarden, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. De voorziening wordt bepaald op basis van individuele beoordelingen van de vorderingen.

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien niet anders is vermeld, staan deze ter vrije beschikking.

De schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.

Boekwinsten en- verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De beheerlasten, de activiteitenlasten, de opbrengsten en de bijdragen worden toegerekend aan de periode waarop deze baten en lasten betrekking hebben. Verplichtingen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Toelichting afwijkingen begroting en resultaat

De toelichting op de verschillen tussen begroting en resultaat is opgenomen in het bestuursverslag.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER (bedragen in EUR)

ACTIVA

1. Materiële vaste activa	verbouwing	vervoer- middelen	inventaris	totaal
<i>Stand per 1 januari</i>				
Investerings	21.194	386.683	875.262	1.261.945
Afschrijvingen	-21.194	-327.591	-850.111	-1.177.702
Boekwaarde	<u>0</u>	<u>59.092</u>	<u>25.151</u>	<u>84.243</u>
<i>Mutaties</i>				
Investerings	0	14.217	4.516	18.733
Desinvestering	-21.194	-265.078	-839.436	-1.104.514
Afschrijvingen	0	-12.072	-9.975	-22.047
Afschrijvingen desinvestering	21.194	265.078	839.436	1.104.514
Saldo	<u>0</u>	<u>2.145</u>	<u>-5.459</u>	<u>-3.314</u>
<i>Stand per 31 december</i>				
Investerings	0	135.822	40.342	176.164
Cumulatieve afschrijvingen	0	-74.585	-20.650	-95.235
Boekwaarde	<u>0</u>	<u>61.237</u>	<u>19.692</u>	<u>80.929</u>
Gehanteerde afschijvingspercentage	20%	12,5-20%	20%	

31-12-2019 31-12-2018

2. Vorderingen

Debiteuren	101.988	89.576
Belasting	0	633
Nog te ontvangen subsidies en bijdragen	11.500	22.045
Nog te factureren omzet	65.429	56.602
Nog te vorderen Zuid Hollands Landschap	7.012	8.942
Vooruitbetaalde kosten	28.593	38.891
Overige vorderingen	0	0
	<u>214.522</u>	<u>216.689</u>

3. Liquide middelen

ABN Rekening-courant	-8	154
Rabobank Rekening-courant	77.112	57.383
Rabobank Bedrijfsplusrekening	690.309	765.299
Rabobank BedrijfsTelerekening	43.873	43.869
ABN Spaarrekening	1.031.020	1.031.010
Kruisposten	33	0
	<u>1.842.339</u>	<u>1.897.715</u>

De liquide middelen zijn vrij opeisbaar. Met uitzondering van de bankgarantie ter waarde van € 39.675. Deze is afgegeven aan de Exploitatie Stichting Het Meisjeshuis gevestigd te Delft, inzake de huurgarantie.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER (bedragen in EUR)

PASSIVA	31-12-2019	31-12-2018
4. Stichtingskapitaal	<u>45</u>	<u>45</u>
5. Algemene reserves		
Stand per 1 januari	1.157.282	1.157.282
Mutatie	<u>-12.550</u>	<u>0</u>
	<u>1.144.732</u>	<u>1.157.282</u>
6. Bestemmingsreserves		
<i>Bestemmingsreserve WW en Wachtgeldverplichtingen</i>		
Stand per 1 januari	244.898	312.605
Onttrekking	<u>-15.551</u>	<u>-67.707</u>
	229.347	244.898
<i>Bestemmingsreserve huisvesting</i>		
Stand per 1 januari	100.000	100.000
Dotatie	<u>15.000</u>	<u>0</u>
	115.000	100.000
<p>Aan de bestemmingsreserve huisvesting is € 15.000 toegevoegd voor corona- aanpassingen. Begin 2020 is gestart met het geplande onderhoud van de tweede verdieping.</p>		
<i>Bestemmingsreserve ziekteverzuim</i>		
Stand per 1 januari	150.000	150.000
Onttrekking	<u>0</u>	<u>0</u>
	150.000	150.000
<p>De bestemmingsreserve ziekteverzuim werd in dit boekjaar niet aangesproken.</p>		
<i>Bestemmingsreserve Monumentenwacht</i>		
Stand per 1 januari	1.665	30.000
Onttrekking	<u>-1.665</u>	<u>-28.335</u>
	0	1.665
<i>Bestemmingsreserve activiteiten EGH</i>		
Stand per 1 januari	101.000	101.000
Onttrekking	<u>0</u>	<u>0</u>
	101.000	101.000
<p>De bestemmingsreserve activiteiten EGH werd in dit boekjaar niet aangesproken.</p>		
<i>Bestemmingsreserve subsidie Prov. Zuid-Holland</i>		
Stand per 1 januari	124.993	198.326
Onttrekking project Steunpunt Digitalisering	-37.250	0
Onttrekking project Kennis is Kracht	-6.788	0
Onttrekking project Herbestemming	<u>-33.333</u>	<u>-73.333</u>
	47.622	124.993
<p>In 2019 werd conform de aanvraag aan de provincie Zuid-Holland € 77.371 in mindering gebracht op de bestemmingsreserve.</p>		
Totaal bestemmingsreserves	<u>642.969</u>	<u>722.556</u>

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER (bedragen in EUR)

	31-12-2019	31-12-2018
7. Kortlopende schulden		
Crediteuren	66.569	97.741
Belastingen en premies	147.941	140.455
Omzetbelasting	2.187	0
Museumplatform	24.556	0
Vooruitontvangen bijdragen	43.625	0
Overige kortlopende schulden	65.166	80.568
	<u>350.044</u>	<u>318.764</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Behalve voor verplichtingen inherent aan het karakter van de activiteiten van de stichting bestaan verder geen verplichtingen van materiele omvang die niet uit de balans blijken.

Het huurcontract voor de Oude Delft 116 en 114 tussen Erfgoedhuis Zuid-Holland en de stichting het Meisjeshuis loopt tot en met 30 juni 2025. Voor 2020 bedraagt de huur € 162.996. Er is een bankgarantie afgegeven van € 39.675.

Het contract met de onderverhuurder Zuid-Hollands Landschap is per 31 december 2019 beëindigd.

Lease

De stichting leaset de in gebruik zijnde copiers en printers. Hiervoor is een meerjarig contract afgesloten met Veenman Financial Services met een minimum duur van 72 maanden. Eind 2019 heeft dit contract een resterende looptijd van 18 maanden,

Subsidietoekenningen voor na 2019

De provincie Zuid-Holland heeft een toezegging gedaan voor € 1.775.300 exploitatiesubsidie boekjaar 2020.

Gebeurtenissen na balansdatum

Stichting Erfgoedhuis Zuid Holland heeft in het boekjaar 2020 te kampen met de gevolgen van het coronavirus. Voor zover dat nu kan worden overzien resulteert dat in een daling van de inkomsten voor 2020 van € 200.000. Op grond van het aanwezige weerstandsvermogen en getroffen kostenbesparingen verwacht de stichting dat zij haar activiteiten kan blijven voortzetten.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 (bedragen in EUR)

BATEN	2019 realisatie	2019 begroot	2018 realisatie
8. Exploitatiebijdragen			
Bijdrage Provincie Zuid-Holland	<u>1.675.300</u>	<u>1.675.300</u>	<u>1.675.273</u>
9. Opbrengsten inspecties			
Inspecties en rapportages	420.906		496.854
Abonnementen	69.200		63.063
Meerjarenonderhoudsplan	56.914		0
Overige directe inkomsten	0		0
	<u>547.020</u>	<u>630.000</u>	<u>559.917</u>
10. Overige opbrengsten			
Projecten	304.082		384.945
Consultancy en advies	96.618		0
	<u>400.700</u>	<u>613.367</u>	<u>384.945</u>

De in de exploitatierekening opgenomen subsidiebedragen zijn conform de toegekende subsidies. De subsidies worden op grond van de ingediende verantwoording door de subsidiegever definitief vastgesteld.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019 (bedragen in EUR)

LASTEN	2019 realisatie	2019 begroot	2018 realisatie
11. Personeelskosten			
Lonen en salarissen	1.330.086		1.305.322
Sociale lasten	188.273		184.491
Pensioenlasten	218.490		260.740
Inhuur derden	28.317		24.493
Overige personeelskosten	108.949		98.775
	<u>1.874.115</u>	<u>1.920.000</u>	<u>1.873.821</u>
Personele bezetting	fte		fte
<i>Fte</i>	24,13		23,34
12. Kosten inspecties Monumentenwacht			
Auto- en materiaalkosten	<u>27.530</u>	<u>35.000</u>	<u>26.977</u>
13. Activiteiten			
Projectlasten	<u>365.805</u>	<u>657.000</u>	<u>482.061</u>
14. Publiciteit	<u>17.742</u>	<u>30.000</u>	<u>23.802</u>
15. Huisvestingskosten			
Huur	129.807		129.245
Overige huisvestingslasten	37.684		35.077
	<u>167.491</u>	<u>165.000</u>	<u>164.322</u>
16. Algemene beheerskosten			
Kantoorkosten	156.213		123.638
Automatisering	87.728		80.240
	<u>243.941</u>	<u>165.000</u>	<u>203.878</u>
17. Afschrijvingen			
Inventaris	9.975	10.000	10.258
Vervoermiddelen	12.072	20.000	8.415
	<u>22.047</u>	<u>30.000</u>	<u>18.673</u>
Boekwinst verkoop auto	-3.500	0	-4.000
	<u>18.547</u>	<u>30.000</u>	<u>14.673</u>
17. Rentebaten en rentelasten	<u>14</u>	<u>0</u>	<u>24</u>

overige gegevens

WNT verantwoording Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland

	2019
Naam	drs. M.C.E Hendriks
Functie	Directeur - bestuurder
Aanvang en einde functieervulling	1/1-31/12
Deeltijd factor in fte	1,00
Dienstbetrekking	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	106.921
Beloning op termijn (pensioenbijdrage)	17.979
<i>subtotaal</i>	<u>124.900</u>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	194.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging	124.900

	2018	2018
Naam	drs. M.C.E Hendriks	drs. J.M Tegelaers
Functie	Directeur - bestuurder	Directeur - bestuurder
Aanvang en einde functieervulling	15/11-31/12	1/1-14/11
Deeltijd factor in fte	1,00	1,00
Dienstbetrekking	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	13.221	74.842
Beloning op termijn (pensioenbijdrage)	2.158	13.590
<i>subtotaal</i>	<u>15.379</u>	<u>88.432</u>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	24.337	164.663
Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	15.379	88.432

Raad van Toezicht

naam

Mr. drs. A. J. Borgdorff
Mevr. ir. K. J. den Drijver
Mevr. Mr. S.E. Bos
Mr. drs. T.C. Edel RA RC
Mevr. F. van Ouwerkerk

Ondertekening van de jaarrekening Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland over boekjaar 2019

Raad van Toezicht

Mr. drs. A. J. Borgdorff

Mevr. ir. K. J. den Drijver

Mevr. Mr. S.E. Bos

Mr. drs. T.C. Edel RA RC

Mevr. F. van Ouwerkerk

Delft, 15 juni 2020

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en Raad van Toezicht van Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland statutair gevestigd te Delft

A. Verklaring over de in het jaarbericht opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de in dit jaarbericht opgenomen jaarrekening 2019 van Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland te Delft gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 “Organisaties-zonder-winststreven” en de bepalingen van en krachtens de WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de resultatenrekening over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie “Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening”.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarbericht opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 “Organisaties- zonder-winststreven”.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 “Organisaties- zonder-winststreven” en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de Raad van Toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Den Haag, 23 juni 2020

Ruitenburg Audit B.V.

Origineel getekend door:
drs. R.S. Ravestijn RA